

VERSLAG

GEZAMENLIJKE COMMISSIE

Zitting van 10 juni 2025
Locatie schepenzaal gemeentehuis
Duur 20u00 – 23u00

	Aanwezig	Aanwezig - plaatsvervanger	Verontschuldigd
Commissieleden			
Dirk Smout, voorzitter	x		
Tom Bevers			
Eva Eyckmans	x		
Judith Francken	x		
Tuur Goormachtig	x		
Johnny Hendrikx			
Jokke Hennekam	x		
Dirk Konings	x		
Emma Lambregts			x
Ellen Maas	x		
Steff Nouws	x		
Kevin Ooye	x		
Brigitte Quick	x		
Marc Scheepers	x		
Anne Somers	x		
Jan Suykerbuyk	x		
Steve Suykerbuyk			x
Kenny Van Dyck	x		
Jeroen Verleysen	x		
Ivan Kockx, secretaris	x		
College B&S			
Geert Vandekeybus	x		
Robin Jacobs			x
Arno Aerden			x
Helmut Jaspers			x
Joris Brosens	x		
Katrien Somers	x		
Genodigden/Deskundigen			
Rudy Verbeeck – Korpschef PZ Grens	x		
An Saen – Adjunct- Korpschef PZ Grens	x		
Publiek			

1. STRUCTUUR VAN DE POLITIE IN ONZE ZONE

Korpschef Rudy Verbeeck is blij dat hij de kans krijgt om voor de eerste keer in 25 jaar op als korpschef een uiteenzetting te kunnen doen voor een raadscommissie.

De politie is een federale aangelegenheid, dus anders dan gemeente (boekhoudregels, ...)
De lokale politie werkt op gelijke voet met de federale politie. Er is een taakverdeling die organiek wettelijk is vastgelegd is tussen beide.

Er zijn 178 lokale politiezones in België en één federaal politiekorps.
De lokale politie staat in voor zeven basisfunctionaliteiten in elke lokale zone.

1. Dringende hulpverlening (interventie)

2. Onthaal

3. Slachtofferbejegening

In onze zone zijn er 5 maatschappelijk assistenten. Als de zone positieve respons krijgt, is het zeker voor deze werking. De eerste opvang is belangrijker, maar mensen nemen vaak daarna terug contact omdat men daar vertrouwen in heeft.

4. Onderzoek/recherche

Men onderzoekt om welk misdrijf het gaat, wie is de dader. Bv. Cybercrime is momenteel één van de meest voorkomende.

5. Verkeer

6. Wijkwerking

Via de wijkpolitie gaan we structureel kijken naar de problemen in de wijk. Dit is een andere benadering dan bijvoorbeeld de recherche. Er wordt een analyse gemaakt en bekeken tot welke acties men kan overgaan met volledige handhaving.

7. Openbare orde

Hier hanteren we een zeer ruim begrip, het gaat hier om de veiligheid op openbare plaatsen.

De federale politie zorgt voor de algemene gezamenlijke dienstverlening bv helikopter, paarden, honden, ... of specifiek (luchthaven, haven, spoor, internationaal, ...).

Het beleid van de politie wordt bepaald door:

- **De minister van Binnenlandse zaken en Justitie bepalen het federale beleid.**
 - bij het begin van de legislatuur stellen zij een federaal plan op over de algemene verwachtingen van de politie en de veiligheid in het land (de civiele veiligheid). Dit moet nog worden opgemaakt voor deze legislatuur.
 - Er wordt ook bepaald welke domeinen belangrijk zijn: terreur, vermogensmisdrijf, cybercrime.
- **Politiecollege: (de burgemeesters van de gemeentes van de zone)**
 - Zonaal veiligheidsplan dat aan de gemeentes wordt voorgelegd. De aanzet is van de politie en anderzijds goedkeuring door bestuurlijke en gerechtelijke overheid. Dit plan is niet heilig, het geeft een richting en is ten alle tijden aanpasbaar.
 - Zo zijn er nu veel minder inbraken in woningen en heeft dit zich verplaatst naar garages of tuinhuisen. Er is meer cybercrime (3 à 4 per week. Het gaat hier meestal om oudere bewoners die ter goeder trouw zijn. Opvolging d.m.v. technologie is hier belangrijk en vergt veel onderzoek. De federale politie is momenteel beperkt omdat ze veel tijd stoppen in het SKY-dossier en grote drugdeals. Dit is een spijtige zaak omdat de

coördinerende rol voor lokale politie zwak is gemaakt,. De lokale politie heeft niet de nodige knowhow en opleidingen. Als er binnen de eerste uren snel wordt gehandeld kan er met de bank bv. nog blokkeringen gebeuren. Hiervoor is software nodig die te duur is voor één zone,

De oplossing is samenwerking met andere zones. Antwerpen heeft meer buffer en daar hebben we momenteel veel hulp aan.

Er kan technisch veel met de nodige software. Hier wordt keihard op gewerkt. Dit is heel belangrijke want cybercrime is de booming criminaliteit in 2025.

- Daarnaast is er nog andere criminaliteiten: gewone diefstal, zedenfeiten, partnergeweld, meldingen van overlast, bijzondere vormen van (verkeers)overlast, aanrandingen.
- Personeelsbeleid
 - Mogelijkheid van mobiliteit tussen zones.
Lokaal en federaal is het mogelijk van korps te wisselen na 5 jaar. Het is jammer dat er mensen vertrekken. Men weet dat niet altijd op voorhand en men kan pas een plaats open verklaren als er effectief mensen vertrekken. Enkele jaren geleden waren er 13 op één jaar. Per jaar zijn er 5 mobiliteitsrondes.
 - Veel regels waarbij in de planning rekening moet gehouden worden. Bij het invullen van de diensten bv. het maximum aantal nachtprestaties, maximum aantal weekends, meerdere polities per nacht).
 - Lagere tuchtdossiers.
- Uitvoering van de begroting die is goedgekeurd door de politieraad.
 - Politie is ook onderhevig aan de wet van overheidsopdrachten. Vroeger gebeurden veel aankopen door de federale politie. Zij maakten raamcontracten (bv kledij) die niet waren onderworpen aan btw en verkochten door aan de lokale politie. De federale politie heeft momenteel amper nog middelen. (leveranciers leveren niet meer aan de federale politie als zij de facturen niet betalen). De lokale politiezones doen dit steeds meer zelf.
- ‘Excellente dienstverlening’ is het doel van onze lokale zone.
Zonder dienstverlening is er geen reden van bestaan, voor geen enkel openbaar bestuur. De dienstverlening is enorm belangrijk. De politie is uitvoerder van het beleid, geen creator.
- Algemene veiligheid
 - Bij een concreet misdrijf gelden de regels van gerechtelijke overheid (rechten bij aanhouding).
 - Bestuurlijke politie is al de rest: veiligheid in algemene zin. Alleen de burgemeester is hoofd van de bestuurlijke politie, iedere burgemeester op zijn grondgebied. De burgemeester is persoonlijk verantwoordelijk waar de gemeente ook verzekering voor moet afsluiten.
 - De korpschef moet erover waken dat alle gemeentes van de zone gelijkwaardig aan bod komen. Hij is onafhankelijk en de enige die niet benoemd is door de lokale politieraad. De korpschef heeft een tijdelijk mandaat van 5 jaar, gekregen door de minister van Binnenlandse Zaken. Het is onbeperkt verlengbaar.
 - In het politiecollege wordt beslist niet bij eenparigheid, maar wel gestemd volgens de gemeentelijke dotatie naar de zone. In onze zone zijn er drie gelijkwaardige partners. In de 25 jaar hebben we nog nooit moeten stemmen, altijd toch collegiaal besluit. In andere zones in België gaat het soms hard tegen hard. Dit valt te betreuren.

- De gouverneur kan alle politiediensten overnemen nadat de federale overheid haar akkoord heeft gegeven.
- **Politieraad**
 - Komt/mag maar 4 keer per jaar bijeenkomen.
 - Goedkeuring van de begroting
 - Dubbel toezicht: Vlaams (ter controle om te zien of het in evenwicht is) en federaal (ter controle of alle normen en omzendbrieven zijn nagekomen. (Er is bijvoorbeeld al teruggefloten voor een vacant verklaring maar dit was de bevoegdheid van de politieraad en niet de politiezone).
 - Naast begroting ook goedkeuring rekening.
 - Als federale middelen niet toereikend zijn moet de politieraad bijtreden. Verdeling tussen gemeentes volgens KUL-norm (inkomen inwoners, oppervlakte, wegen, ...)
 - Onze zone komt momenteel financieel rond. Als er overschot is, er is een klein spaarpotje voor één centraal kantoor, (bv nu 6 verschillende locaties). Voor de lokale kantoren wordt er gehuurd van de gemeentes, de gebouwen van de rijkswacht zijn bijna afbetaald.
 - 85% is personeelskost (loonmassa). Dit is het duurste stuk. Alles moet 24/7 operationeel zijn.
Bv binnen het interventieteam zijn er nog specialisaties (bv voor zedelijke feiten, TAM 'ers: dit zijn videoverhoorders van minderjarigen). Zij zijn hier speciaal voor opgeleid. Minderjarigen moeten op een andere manier bejegend worden dan volwassenen.
Hycap: elke zone is verplicht bij een groot evenement of gebeurtenis bijstand te leveren (voetbal Mechelen, gevangenisstaking, Tomorrowland bv. 6 tot 700 politiemensen voor één weekend), ...) Tijdens de coronacrisis hadden wij ook Franstalige politiemensen aan de grens.
Onze mensen werken ook niet uitsluitend voor politiezone Grens.
 - Data is ook een grote kost. Bv Systeem Focus zodat men op het terrein online direct info kan krijgen. De lokale politie Antwerpen heeft dit samen met Stad Antwerpen ontwikkeld.
Elke politiezone in Antwerpen gebruikt dit systeem.
Het systeem is gekoppeld aan het RR en andere databanken.
Informatici zijn moeilijk te vinden. Bv twee ict 'ers in onze zone terwijl er in andere zones geen is. (24/7 permanentie in samenwerking met zone Voorkempen)
 - (verkeers)boetes zijn niet voor lokale politie, maar voor het ministerie van financiën. Ze worden verdeeld onder de verschillende overheden (a rato v.d. grote van de zone tussenkomst)
GAS-boetes gaan naar de gemeentes.
 - Personeelskader vaststellen

Naast de interventieploegen is er ook de nabijheidpolitie. We hebben dit bewust projectwerking, niet wijkwerking, genoemd wegens de negatieve bijklank. Dit is niet gebonden aan dringende politiehulp. Wel vinger aan de pols, zien wat er gaande is, wat de mensen ergert. Dit is een zeer belangrijke opdracht.

- Bv rondhanggedrag, fietsendiefstallen... De daders worden af en toe aangehouden. We zijn hier vlakbij de Nederlandse grens en in Nederland is de bestraffing veel lager. De fiets mag gewoon terug en de dader mag beschikken. Een lokfiets was slechts een beperkt succes. Momenteel werken we met een elektrische fiets met Bosch motor. Die is interessanter en duurder. Een pasklare oplossing is er niet. We hebben camera's aan elk station, zowel in Essen, Kalmthout en Heide met de mogelijkheid de beelden later op te vragen. Dit is echter geen live weergave. Daarom hebben we in Kalmthout een camera van de algemene zone aan de toegangsweg van het Station gehangen. We leveren goed werk maar het blijft een momentopname. Fietsen die gestolen worden, worden soms in een naburig weiland achtergelaten en 's anderdaags opgepikt door een camionette. Een elektrische fiets kost als snel een paar duizend euro.
Volgende week is er een overleg met NMBS gepland. We gaan in discussie of er alternatieven zijn waarin NMBS wil investeren.
De inbraken in woningen zijn afgenomen. Woonhuizen zijn beter beveiligd, tuinhuisen daarentegen hebben een beperkt slot en duur gereedschap en de pakkans is beperkt. Bij interventie gaat men 's nachts op ronde en controleren we via software direct of het om een verdacht persoon gaat.
- administratieve onderzoeken (bv vaststelling van woonst in het kader van inschrijvingen. Er is nagevraagd bij binnenlandse zaken of de vaststelling door een administratieve medewerker mag gedaan worden maar volgens de huidige wetgeving is dit niet wettig.
- nazicht van parket is afgeschaft om ze meer tijd te kunnen laten steken in de overlast.
- De veiligheidsmonitor is een enquête van de federale overheid, een gerichte professionele bevraging, niet opgedeeld per wijk maar in alle delen van de buurten van de gemeente. De grootste groep voelt zich niet onveilig, Kalmthout, Wuustwezel idem. Een latente schrik voor andere culturen komt meer in Essen aan bod. Het gaat hier om een buikgevoel, geen harde feiten, een persoonlijke mening. Alle resultaten zijn terug te vinden op de website van de federale politie. Wat is belangrijk voor de burger, opgedeeld per leeftijd/geslacht/opleidingsniveau. Er is een duidelijk verschil. Soms is het resultaat verbazend. Bv. Sommige jongeren voelen zich 's avonds onveilig waardoor ze minder buiten gaan. Er is ook een bevraging geweest van de politieraadsleden.

Er zijn momenteel amper 20 wijkagenten. Het is moeilijk de mensen warm te krijgen voor wijkwerking, vaak wil een politieagent actie. Er is afgesproken binnen het college gemeenschapswachten aan te werven voor de 3 gemeenten. Dit zijn geen politiemensen, het gaat hier om een volledig gescheiden systeem. Gemeente Essen werft deze mensen aan. Voorlopig zijn er 5 gemeenschapswachten aangesteld en er is één selectieprocedure gaande voor een 6de. Jonge mensen zien nu successen bij de wijkpolitie en vragen toch overplaatsing.

Of er fusies komen van zones of niet, nabijheidspolitie is de kracht van de gemeente. Voor de noodhulp maakt het niet uit wie of van waar ze komen, maar de wijkwerking moet lokaal blijven. Bv gemeenschapswachten krijgen bewust elektrische fietsen i.p.v. een voertuig, omdat een fietser gemakkelijker aanspreekbaar is.

De verkeersdienst is ook belangrijk omdat merendeel van de meldingen over verkeer gaan. De dienst is momenteel overbevroegd maar de mensen doen hun best. Wij hebben momenteel 6 administratieve medewerkers. Twee medewerkers zijn voltijds bezig met trajectcontroles.

We hebben trajectcontroles en eigen mobiele flitscontroles. Deze twee voertuigen zijn gekend, maar

dat is niet erg: het doel is dat er trager gereden wordt. Hoe dat gebeurt maakt niet uit. Controles gebeuren uit cijfers en in opdracht. Sommige tellers zijn zonder camera, maar registreren de waardes wat nadien tot gericht controles kan leiden. Ook controles op gordelkracht, alcohol en drugs (de meeste ongevallen hebben deze als oorzaak), Elke week zijn er controles ook overdag. bv. Om 8 uur 's morgens hebben we al eens schoolbus aangehouden met een dronken chauffeur. Bus- en taxichauffeurs zijn mensen met een vertrouwensfunctie. Controles blijven belangrijk.

De blauwe zone is voor gemeenschapswachten. Procesverbalen worden verwerkt door het gewestelijk verwerkingscentrum van de federale politie. Op brief staat dan gecorrigeerd naar bv 51 km/u. De foutmarge van toestellen nu zijn echter minder dan één procent, toch is de correctiefactor dezelfde gebleven (onder 100km is dat 6 km/u, boven 100km/u is het 6%).

Intrafamiliaal geweld wordt mee opgevolgd door de maatschappelijke assistenten. Het gaat hier om een ander soort hulpverlening dan het OCMW. Zij werken ook voor het parket en de jeugdrechtbank en stellen sociale verslagen op i.v.m. de gezinssituatie om te werken aan een zo goed mogelijke oplossing voor de kinderen. Er zijn wel preventiecampagnes en er is al veel voortgang gemaakt maar het blijft een moeilijk gegeven. Het parket heeft andere tools. Bij discussie met geweld volgt momenteel onmiddellijke uithuiszetting in overleg met het parket. De lokale politie blijven kort op de bal spelen om de situatie niet te laten escaleren om drama's te vermijden. Het punt is momenteel heel actueel in de media. Het komt momenteel ook steeds meer voor bij jongeren en niet enkel bij de vroegere generaties. Zone Grens is op dit punt in aanpak één van de meest vooruitstrevende zones van het hele arrondissement Antwerpen.

Daarnaast zijn er ook nog de steundiensten: HR, FD, ICT, communicatiedienst, lokaal informatiepunt, dienst voor de camera 's (3 mobiele van 6 zijn momenteel buiten dienst, maar er worden nieuwe aangekocht), wapenvergunningen, ...

Een van de redenen van de politiehervorming is de slechte communicatie tussen de diensten en het delen van informatie. Er wordt een cameraplan opgesteld zowel voor Essen en Kalmthout; waar camera's plaatsen en is het aangewezen vaste camera's te plaatsen op bepaalde punten.

Uitdagingen:

- Werving personeel door middel van het verstrekken van actieve info. De selectieproeven vinden momenteel plaats in Brussel of Antwerpen. De opleiding bedraagt 12 maanden, na de opleiding volgt er nog een stage van 6 maanden. De politie is altijd vast benoemd. Administratief personeel enkel voor strategische functies bv. ict, personeel. Men moet nu al werken om personeel aan te werven voor binnen enkele jaren.
- Gespecialiseerd personeel blijven aantrekken (bv jurist, ict, ...).
- Achterstallige huisvesting. Het idee is één centrale post en twee lokale posten.
- Samenwerking met buurzones om met dezelfde mensen meer te kunnen doen en specialisatie in huis te halen. Voorkeurpartner is zone Voorkempen. Vanaf september 2025 start een interzonale interventieploeg (een iemand van elke zone in één voertuig). Er gaan geen interventies weg, het is bovenop de bestaande interventie. Het doel is om elkaar beter te leren kennen en af te toetsen met wie het het beste klikt. Hetzelfde met de Nederlandse politie en nog zones rondom (Kapellen, Stabroek en zone Schoten). Momenteel hebben we de beste resultaten met zone Voorkempen.
- Voorkempen moet ook een oplossing zoeken voor hun centraal kantoor waar binnen enkele jaren het huurcontract stopt.

Bedreigingen:

- De fusies van gemeentes: hoe gaat dit verlopen?
- De fusies van politiezones: de minister is momenteel bezig met Brussel met de mogelijkheid dat dit een blauwdruk wordt voor de andere zones in het land. Door samenwerking kan dit hopelijk worden tegengegaan.
- De politie kost veel geld. Financiën staan onder druk. Bv indexsprongen omdat personeel (85%) een groot aandeel is.
- De steunrol van de federale politie wordt niet altijd waargemaakt.

Korpschef Rudy Verbeeck bedankt voor de middelen die ze krijgen en de steun van de gemeenteraad. Alle documenten worden rondgedeeld.
Er volgt nog een vragenronde per agendapunt.

Raadslid Dirk Konings:

Wanneer gaat het nieuw zonaal veiligheidsplan in?

RV: Het zonaal veiligheidsplan moet ingaan op 1 januari 2026, maar officieus heeft de minister de deadline verlaat met één jaar omdat het federale plan er nog niet is.

Gaat dit veel wijzigingen meebrengen want de grote lijnen blijven dezelfde?

RV: Overall is cybercrime, intra familiaal geweld. De aangehaalde punten zijn dezelfde, de klemtonen liggen anders.

Raadslid Dirk Konings:

Op Horendonk waren er een aantal inbraken in huizen waar laptops zijn meegenomen.

Waarom zijn de laptops gestolen, andere zaken hebben toch meer waarde? Is dat ook in het kader van cybercrime?

RV: Wat heeft nog waarde in een woning. Naast juwelen en geld in woning is er amper nog iets.

Een laptop heeft nog waarde en kan verkocht worden op de zwarte markt. Dieven zijn tegenwoordig zeer vindingrijk. Om een garagepoort te openen heb je een bepaalde frequentie nodig.

Er zijn al toestellen op het internet die deze frequenties opzoeken.

Raadslid Kevin Ooye

Is de gemeente nog belast met transport van overdracht van gevangenen over de grens?

RV: Ooit werden er 600 mensen per jaar overgeleverd. Volgens het verdrag van Dublin moet je als vluchteling terug naar het land waar je eerst geregistreerd bent. Nederland zette ze over de grens. De gerechtelijke overleveringen zijn ondertussen overgenomen door de federale overheid. Bij vluchtelingen zijn de zone Grens enkel nog toezichter.

Raadslid Steff Nouws

Is er real time controle op camera 's vanuit de zone?

RV: Voor de camera 's van de NMBS kunnen we de beelden punctueel opvragen, gericht naar dat uur en welke richting. Dan moeten de beelden ook nog worden nagekeken. Een 24 op 24 uur monitoring is niet haalbaar. De zone gaat nooit in de controlekamer continu realtime beelden bekijken.

Wanneer er iets gaande is, kan de patrouille dit wel live zien op de beelden (bv aan petanquegebouw in Kalmthout) en dan gericht ter plaatse gaan.

Raadslid Steff Nouws

Uit de cijfers van de gemeentemonitor blijkt dat cijfers fel gedaald zijn maar de cijfers van buurtoverlast gestegen. Is er binnen de zone een analyse van de statistieken en vanwaar komen de meldingen?

RV: De bevraging is niet geweten per wijk, de meldingen wel. We krijgen per dag een 30-tal meldingen van burgers. In de speeltuintjes hebben we overdag een gericht publiek.

Rond 22u00 zijn het jongeren zonder lawaai of overlast, op zich stelt dit geen probleem.

Er zijn andere hotspots van waar meerdere meldingen komen en waar we gericht acties ondernemen. Alle meldingen worden geregistreerd in het systeem.

Raadslid Steff Nouws

Wat zijn in Essen de hotspots? Wat zijn de cijfers?

RV: De Stationsbuurt omdat er hier veel meldingen zijn, maar de cijfers van criminaliteit daarentegen bevestigen dit niet. We zien momenteel een verschuiving naar het station van Heide.

Het probleem is dat de jongeren onder de 16 jaar niet onder de wegcode vallen. Sommigen onder hen weten dit. De aanpak is moeilijk. Ze worden meegenomen naar het bureau en de ouders worden ook ter plaatse gevraagd. Op die manier proberen we de verantwoordelijken (ouders) mee te betrekken in het verhaal door ze ook met de neus op de feiten te drukken. Een aanpak die werkt. Bij herhaaldelijk gedrag volgen er ook huisbezoeken.

Een andere hotspot is het Sportpark. Het gaat hier om rondhangjongeren met nevenactiviteiten, Geen criminele activiteiten maar we willen hier wel ingrijpen vooraleer het escaleert. Ze spiegelen zich vaak aan mensen die geld hebben, verkregen door wat? Hier gaan we vooral over tot een preventief gesprek met de jongeren. Door onze aanwezigheid hebben we al een impact. We doen hier ook aan huisbezoeken en spreken de jongeren aan.

In andere wijken zien we een concentratie in de sociale woonblokken. Bv. de wijk Witzenberg. Het gaat hier niet om slechte mensen maar ze versterken elkaar.

Raadslid Steff Nouws

Het raadslid werkt zelf op een school en vraagt of er samenwerking is met de scholen.

hij heeft zelf overleg met collega's van andere scholen en wisselt gegevens uit. Hij begrijpt dat het een moeilijk verhaal is.

GVDK: Door puzzels bijeen te leggen krijg we een totaalbeeld? We hebben maandelijks overleg met het projectteam, aanstaande donderdag staat er één gepland. Er zijn regelmatig burgers die een mail sturen. Het gaat hier soms om jongeren van dezelfde school. we proberen de hotspots te destilleren en de scholen te betrekken. Op die manier krijgen we meer coherentie en kunnen we jongeren bewust maken van de overlast die ze veroorzaken.

We contacteren de schooldirecteur. Het doel van deze avond is dat we een coherent verhaal krijgen, dat we gemeente en politie en andere actoren betrekken en op die manier samen deze hotspots kunnen doen verdwijnen.

RV: We hebben ook contacten met het CLB en wisselen informatie uit.

Raadslid Steff Nouws

Wat betreft het intra familiaal geweld zijn onze cijfers slechter dan het Vlaams gemiddelde.

Wat je thuis ziet, neem je een stuk mee. Dit is een moeilijk te doorbreken cirkel. Gebeurt daar onderzoek naar. bv oorzaak meer drugsgebruik?

RV: de drempel is bij sommigen bijzonder laag vooraleer je er de politie bijhaalt. Soms bevindt zich het nog in een preventief stadium. We gaan dan in gesprek met hen en verwijzen door naar onze maatschappelijke assistenten. Hier besteden we veel tijd aan. Dit doet de zone met ruggensteun van het parket (bv een slag bestraffen is niet enkel de dader bestraffen. soms werkt een cursus agressiebeheersing) We moeten opletten want bij een dagvaarding correctionele rechtbank straf je het hele gezin. Dit is wel het geval voor zwaar recidiverend geweld.

De situatie in Essen is anders dan in Kalmthout en Wuustwezel, niet persé slechter maar anders.

De taal is ook meestal een probleem naar de hulpverlening toe. Vaak moet er met een tolk gewerkt worden. Dit is een algemeen probleem, niet louter in Essen. Een maatschappelijke uitdaging.

GvdK: in Essen is de opleidingsgraad ook lager dan het Vlaams gemiddelde.

RV: dit is niet louter de oorzaak. De opleidingsgraad is niet bepalend. Er zijn al onderzoeken naar gebeurd, er spelen nog vele oorzaken.

Raadslid Steff Nouws:

De beleidsplannen van de federale ministers gaan ook over de financiering of afschaffing van de lokale politieraden? Kunnen de zones daar al een standpunten innemen en dit tijdig kenbaar maken.

RV: Men zegt dit al jaren. Er is nog een grote politieke schroom. De gouverneurs moeten nu om de 6 maanden een verslag bezorgen bij de minister van binnenlandse zaken met initiatieven die ze hebben genomen om de fusies te bevorderen. Er zouden maar drie politiezones overblijven voor de hele provincie. Dan zouden wij Antwerpen worden, waardoor vooral op stad dreigt ingezet te worden. Maar er wonen evenveel mensen buiten de stad als erin, de lokale bevolking op het platteland wordt op die manier vergeten. De politieraad wordt afgeschaft en men zou naar aparte gemeenteraden gaan voor bv goedkeuring van het budget. De burgemeester zal dan beslissen over financiën en het personeelsplan. Hierdoor leg je veel beslissingsbevoegdheid en teveel verantwoordelijkheid bij één persoon.

Raadslid Steff Nouws:

Is het niet best dat we tijdig een signaal geven als gemeente?

RV: Dit wordt nooit van bovenaf opgelegd. Het plan van minister Jambon voor de brandweerzone rand was gestoeld op die van de hulpverleningszone destijds. Een van de bekommernissen was dat het korps van Essen naar Zoersel moest, maar de politie is altijd op het terrein en moet niet vanuit een kazerne vertrekken. We hebben onze bezorgdheden al geuit; de betaalbaarheid, bijspijnering, wat met de andere armere gemeentes? Dan zal men andere alternatieven moeten zoeken voor elke gemeente

Raadslid Jan Suykerbuyk

Is de bevolking van Essen anders dan andere gemeentes ?

RV: We hebben de indruk dat in Essen een meer verarmde bevolking woont met verschillende culturen, zonder stigmatiserend te zijn. We zien dit ook aan de woning- en huurprijzen. De taal is vaak ook een probleem nog meer dan de achtergrond of cultuur.

Raadslid Ellen Maas:

Wordt er een analyse of omgevingsanalyse gemaakt?

RV: We gebruiken de cijfers en de officiële statistieken die beschikbaar zijn. Essen bestaat uit verschillende deelwijken. Er zijn wijken waar de politie vaak komt en andere nooit. De nabijheid van de grens is ook een factor. Dus ook niet zomaar te zeggen dat er een verschil is tussen Kalmthout, WW en Essen.

Voorzitter Dirk Smout vraagt of er nog vragen zijn.

Er worden geen vragen meer gesteld?

2. WAT IS DE TAAK VAN DE GEMEENSCHAPSWACHTEN? HOE WERKEN ZE?

Adjunct-korpschef An Saen geeft de toelichting.

De gemeente Essen heeft een faciliterende rol. We zijn begonnen met één, nu zijn ze met 5. De gemeenschapswachten worden gerekruteerd door gemeente Essen en dagelijks ingezet in de drie gemeentes. Ze zijn te herkennen aan hun paars uniform, hebben een logo op de fiets en een identificatiekaart bij zich. Ze verplaatsen zich te voet of met die fiets en zijn op die manier als aanspreekpunt laagdrempeliger voor de burger dan een politieambtenaar.

De verantwoordelijkheden zijn veiligheid en preventie. Wettelijk gezien hebben ze 6 basistaken: informeren, inlichten, veiligheidsgevoel verhogen, sensibiliseren, signaleren wat de overlast is naar andere partners en gezamenlijk een oplossing vinden, bemiddelen en preventief optreden (geweldloos aanwezig zijn bij escalatie).

De hoofdtaak is het bestrijden van overlast. Vooral op overlastplaatsen. Ook vakantietoezicht en controle op overlastplekken. Ze werken complementair aan de politie en worden operationeel aangestuurd door de wijkwerking. Deze zomer hebben ze ook late diensten bij activiteiten.

Ze zijn ook GAS-vaststeller en inbreuken op verkeer (bv parkeren GAS 4, best eerst preventie en sensibiliseren) en gemeentelijk retributies rond blauwe zone.

De politie kan niet alleen de veiligheid waarborgen. Daarom werken ze samen met gemeenschapswachten, straathoekwerker en de gemeentelijke diensten. De burgemeesters hebben ook periodiek overleg met gemeenschapswachten om zaken af te spreken en af te toetsen. Door het nauwe contact met de burger versterken ze het vertrouwen en het veiligheidsgevoel.

Vanaf 2023 hebben ze 648 zaken op zich genomen, toen waren ze nog met 2 : vooral sluikstort, overgroeien en overlast.

In 2024 waren het 1466 zaken die ze complementair met de politie deden.

Voor dit jaar gaat het om 348 zaken gelijkmatig verdeeld over de drie gemeentes.

In Essen liggen de cijfers iets hoger maar niet extreem.

Voor GAS vaststellingen 60-70 tal sinds juni vorig jaar (bv tegen richting parkeren, ...).

Raadslid Joke Hennekam

Kunnen scholen vragen of zij helpen als gemachtigd opzichter?

AS: Dit kan in de drie gemeentes gevraagd worden. We hebben wel een beperkte capaciteit en moeten bekijken of het geen structureel probleem is.

GvdK: op scholenoverleg heb ik gemeld dat zij dat kunnen melden. Het is niet de bedoeling om dit structureel te doen. Voor een korte periode kan dit wel. Dat is een grote meerwaarde.

We zien dit veel.

Raadslid Joke Hennekam

Ze zijn met 5 maar ik zie ze altijd alleen.

AS: Ze werken altijd alleen, eventueel bij een evenement worden ze met twee ingezet.

Ze hebben een dienst gsm en kunnen direct een team erbij roepen. Ze hebben geen wapen en kunnen enkel bemiddelen.

Raadslid Joke Hennekam

Hoe reageren de mensen?

AS: Mensen hebben er begrip voor. Het is belangrijk dat ze info delen met wijkwerking.

Raadslid Joke Hennekam

Een wijkagent doet woonstcontrole, mogen zij dat ook?

AS: Nee, helaas mogen zij dit niet.

GvdK: Zij zien heel veel. Ze hebben ook kaartjes om te sensibiliseren als ze mensen niet kunnen bereiken. Ze bellen altijd eerst aan.

Raadslid Jan Suykerbuyk

Moeten de mensen onmiddellijk een retributie betalen of krijgen ze eerst een kaartje en wie beslist?

GvdK: op de parking voor het gemeentehuis werd er niet gehandhaafd. Omdat er een aantal mensen daar consequent parkeerden, hebben we beslist dat wel te doen. Eerst nu een periode met een kaartje en dan een vaststelling.

Raadslid Jan Suykerbuyk

Kan de gemeenschapswacht zelf kiezen om direct een retributie te innen.

AS: In het kader van het partnerschap is er eerst overleg.

Raadslid Jan Suykerbuyk

Maar strikt genomen kan het wel?

GvdK: Ze kunnen direct vaststelling doen maar ze zijn zachter dan politieagenten. Ook maar één iemand heeft de burgemeester er eens over aangesproken.

3. VOORTAAK VOOR DE COMMISSIELEDEN: WAT WIL JIJ AANGEPAKT ZIEN QUA VEILIGHEID?

De vraag wordt gesteld aan de raadsleden met het doel om een coherent beleid te krijgen.

Raadslid Joke Hennekam:

Enkele jaren geleden is dit punt al eens aangehaald in de politieraad: de snelheid waarmee jongeren dealen. Er werd toen geantwoord dat er een onderzoek loopt en dat men eerst de grote koppen wil. Zij is van oordeel dat het meer resultaat heeft de jongeren te ontmoedigen door bijvoorbeeld hun brommer in beslag te nemen en de ouders te bezoeken. Het is in vijf jaar erger geworden en duidelijk zichtbaar in het straatbeeld. Tieners zijn het slachtoffer en zien andere pronken met hun geld.

Raadslid Eva Maas:

Onder 16 jaar kan je niet beboet worden, maar je ziet steeds jongeren fietsen terwijl ze hun gsm gebruiken onder andere op de fietso-strade.

Raadslid Brigitte Quick:

Er is onlangs een ongeluk veroorzaakt door een jongere op een scooter die op zijn gsm bezig was. Er is ingereden op een geparkeerde wagen met veel schade aan het voertuig. Het zijn vaak enkelingen die dit beeld veroorzaken.

RV: Voor het rijden zonder licht kan geen boete, maar we gaan wel sensibiliseren met een uitnodiging voor een opleiding verkeersles.

Raadslid Ellen Maas:

Kunnen we niet actiever preventief samenwerken met gezinsondersteuning, opvoedingspunt en Huis van Kind. Hier liggen nog veel gemiste kansen.

Raadslid Steff Nouws:

Gebeuren er snelheidscontroles 's nachts voor de snelheidsduivels? Zeer hoge snelheden in bebouwde kom kan niet. o.a. In de Handelsstraat 120 km/uur.

RV: Mensen die betrapt worden met die snelheden kunnen we hun voertuig onmiddellijk in beslag nemen.

Raadslid Ann Somers:

Het kruispunt Over d' Aa/Watermolenstraat rijden er regelmatig bestuurders door het rood.

Raadslid Jeroen Verleusen:

Worden de mensen gesensibiliseerd rond cybercrime?

RV: We sensibiliseren via buurtinfonynetwerken, ouderverenigingen omdat dit de groep is waar het meeste slachtoffers worden gemaakt. Er worden ook flyers gemaakt.

GvdK: Ook voor coherent beleid via bv seniorenoverleg. We zullen het als gemeente moeten aanpakken. Dit is een goed punt. We maken samen een beleid met de politie.

Raadslid Jan Suykerbuyk:

In de wijk Statie krijgen we veel reacties van buurtbewoners die reageren op sluikstort, buurt overlast maar de cijfers ondersteunen dit niet.

RV: Wat gebeurt wordt niet altijd aangegeven. Onveiligheid is een buikgevoel en heeft niet altijd te maken met onderbouw door statistieken. We krijgen mails maar niet alles wordt aangegeven.

4. WERKING BIN'S

De BIN's worden gesponsord door de politie niet financieel maar met informatie.

Het is aan BIN-coördinator intern om dit zelf verder te verdelen. BIN vrijwilligers zijn eerder senioren dan jongeren. Dat is spijtig. We zien dat er weinig animo is bij de jongeren. Er zijn al mooie resultaten met BIN 's. Het werkt, er zijn al zaken opgelost maar de mensen moeten er warm voor blijven gehouden worden. In Kalmthout is er een schaalvergroting van kleinere BIN 's merkbaar bv. in Heide. De inzet is vooral inzet om het te blijven trekken.

Raadslid Ann Somers:

Wie bepaalt de grootte van de zones?

RV: Dat gebeurt vanuit de mensen zelf. Suggesties mogen bezorgd worden aan de BIN verantwoordelijke. Interesse kan met de wijkwerking besproken worden.

Raadslid Steff Nouws:

Is Essen volledig afgedekt met BIN's?

RV: Ben niet zeker, maar toch het grootste deel wel.

Raadslid Joke Hennekam

De Oude Baan bijvoorbeeld niet.

GvdK: het gaat niet enkel over inbraken, Men kan bv ook een weggelopen kind terugvinden. Er is ooit een oproep om een kind terug te vinden gebeurd via de BIN. Dit was een positief verhaal.

Raadslid Steff Nouws:

Woont zelf in BIN maar weet niet of het nog actief is? Kunnen we daar zicht op krijgen waar er nog gaten zijn.

RV: Het probleem is mensen aantrekken die enthousiast zijn en blijven.

Raadslid Jan Suykerbuyk:

In een straat in zijn buurt is er een whatsapp groep. Is dat niet effectiever. Zij krijgen geen oproepen van bovenop en hebben direct resultaat.

RV: Onze zone was voorstander en we hebben dit ook een tijdje ondersteund maar de federale overheid vanuit Brussel was geenn voorstander en heeft dit ontmoedigd. Eén van de problemen is dat de politie niet verwittigd wordt.

Raadslid Jeroen Leysen

is de Bin's te vergelijken met buurtnetwerken met app 's? Het Hoppler principe.

RV: de BIN werkt met telefonische oproepen of berichten. Dat is louter informatief.

De BIN wordt gestart door de Cicant de centrale van de politiedispatching, die geeft het bericht door.

's Anderdaags worden de BIN's die betrokken waren geïnformeerd wat het resultaat was.

Misschien kan er nog eens een oproep gedaan worden via de gemeente. Vanuit GDPR mogen geen gegevens van verantwoordelijken worden gedeeld.

5. STAND VAN ZAKEN NIEUW HOOFDKWARTIER PZ GRENS EN LOCATIE KANTOOR ESSEN

Potentiële locatie voor het centraal hoofdkwartier is achter de brandweerkazerne in Kalmthout.

Met Belfius is er een haalbaarheidsonderzoek. Ook al zijn er misschien toekomstige fusies.

De Concessie in het station Essen is verlengd waar de vroegere wereldwinkel zat.

De technische dienst is deze ruimte aan het bekijken. De plannen zijn om hier een ankerpunt voor de gemeenschapswacht of de straathoekwerker te maken die hier vooral aanwezig zal zijn. Dat is voorlopig alles. Het hele station is een ander verhaal, hier is beleidsmatig nog geen beslissing in genomen.

Raadslid Steff Nouws

is die ruimte dan toegankelijk voor burgers?

GvdK: dat is niet de bedoeling. Wel voor Arktos.

Raadslid Emma Maas

Wordt dit dan een ontmoetingspunt voor jongeren?

GvdK: Daar is wel verlangen naar maar nog niet beslist. Fysieke aanwezigheid is belangrijk. Het gaat hier om een tussentijdse oplossing. Met het Rode Kruis wordt ook nog verder samengezeten want zij hebben een nieuwe werking. De grootste werking komt vanuit Arktos.

Raadslid Steff Nouws

Het centrale kantoor? Waarom wordt Voorkempen hier betrokken?

GvdK: Het is niet geweten waar de minister naar toe wil met de fusies. We starten het gebouw weer op na de gesprekken.

Raadslid Steff Nouws

is er mogelijkheid één gebouw voor beide zones met aparte werking?

GvdK: Brecht en Wuustwezel hebben een gezamenlijk team op de baan. Het is premature, maar we zijn het volop aan het onderzoeken. Bij elk politiecollege komen we dicht bij elkaar qua visie.

RV: Voorkempen ziet het ruimer één gebouw voor 300 mensen of ruimer....

GvdK: Stel het gebouw in Brecht weg en in Kalmthout dan is dat voor vele burgemeesters in Voorkempen nog een knoop.

Raadslid Joke Hennekam

Andersom is voor ons een nieuw gebouw in Voorkempen ook ver voor een loket?

GvdK: In Essen blijft een loket. Dit is wettelijk verplicht. Er is ook een idee voor Schoten, Brasschaat, Noord, Grens.

Raadslid Joke Hennekam

Als Essen mee financiert, hebben ze het ook liever in de eigen zone.

Raadslid Brigitte Quick

Zijn er al vele ideeën en onderzoeken geweest in het verleden. Essen maalderij , Berkenbeek, ...?

GvdK: Elke burgemeester wil dat. Op het moment zijn er enkele ideeën geuit; Belfius is betrokken om het financiële luik mee te onderzoeken.

6. RONDVRAAG

De burgemeester bedankt Korpschef Rudy Verbeeck en Adjunct- Korpschef An Saen.

Het doel van het bestuur is om goed samen te werken met de politie. Samenwerking is nodig om samen dingen op te kunnen lossen. Het is goed om jaarlijks een toelichting te geven op de commissie.

Korpschef Rudy Verbeeck laat nog weten dat elk raadslid, al dan niet lid van de politieraad altijd vragen mag stellen. Hij vraagt er wel rekening mee te houden dat het soms wat langer duurt om een antwoord te bezorgen omdat er opzoekwerk nodig is.

De stukken werden op het extranet geplaatst.

Namens de voorzitter,

Dirk Smout